

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 373/2019-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. septembra 2019 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej, zo sudcov Miroslava Duriša a Mojmíra Mamojku (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Ľubošom Danišom, Svätoplukova 5, Slovenský Grob, substitučne zastúpeným advokátkou Mgr. Janou Blahovou, Šintavská 6, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 5 CoE 254/2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. apríla 2019 doručená a 11. júna 2019 doplnená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED]

██████████ ██████████ (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 CoE 254/2018 (ďalej len „namietané konanie“).

2. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti v podstatnom uviedla, že na základe zmluvy o úvere č. 1/01/031/000077 z 30. apríla 2002 (ďalej len „zmluva“) spoločnosť ██████████ (ďalej len „veriteľ“), jej poskytla úver vo výške 497,91 € (15 000 Sk), ktorý mala vrátiť spolu s „odplatom“ vo výške 298,75 € (9 000 Sk), teda v celkovej výške sumu 796,65 € (24 000 Sk) v 32-och týždenných splátkach. V zmluve bol navyše dohodnutý úrok z omeškania vo výške 0,5 % denne z dlžnej sumy za každý deň omeškania. Dňa 31. mája 2005 podal veriteľ na Okresnom súde Senica (ďalej len „okresný súd“) návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorý okresný súd vydal 2. decembra 2005. Sťažovateľka z dôvodu vtedajšieho závažného ochorenia svojej maloletej dcéry opomenula podať proti predmetnému platobnému rozkazu odpor, v dôsledku čoho nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť.

3. Následne podal veriteľ návrh na vykonanie exekúcie, ktorá je vedená súdnym exekútorom ██████████ (ďalej len „súdny exekútor“) pod č. EX 574/2010. Sťažovateľka ako povinná v exekučnom konaní uhradila v prospech pohľadávky sumu viac ako 9 000 €, teda úver preplatila už viac ako osemnásťnásobne. Napriek tejto skutočnosti súdny exekútor k 15. marcu 2017 naďalej eviduje nesplatený dlh v celkovej výške 14 735,72 €. Z uvedeného dôvodu podala sťažovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu žiadosť o odklad a zastavenie exekúcie z dôvodu jej rozporu s dobrými mravmi, jej amorálnosti a rozporu s verejným poriadkom. Na základe uvedenej žiadosti vydal okresný súd 28. novembra 2016 uznesenie o zastavení exekúcie. Proti danému uzneseniu sa veriteľ odvolal, pričom krajský súd o odvolaní, napriek opakovaným telefonickým výzvam a dopytom právneho zástupcu sťažovateľky, dosiaľ nerozhodol. Sťažovateľka

osobitne poukázala na skutočnosť, že krajský súd svoju nečinnosť odôvodňuje dlhodobou práceneschopnosťou sudcu.

4. Sťažovateľka zhodnotila, že krajský súd viac ako rok vo veci absolútne nekoná, a to napriek pravidelným telefonickým dopytom. Od času, keď okresný súd rozhodol o odklade exekúcie, sú sťažovateľke realizované zrážky zo mzdy, avšak zamestnávateľ ich neodvádza súdnemu exekútorovi, ale zadržáva v depozite, a to až do právoplatného rozhodnutia o zastavení exekúcie. V súčasnosti sa však sťažovateľka dostala do situácie, keď je pravdepodobné, že krajský súd potvrdí uznesenie okresného súdu o zastavení exekúcie, avšak jej sú naďalej realizované zrážky zo mzdy, ktoré sú zadržované zamestnávateľom až do právoplatnosti uznesenia o zastavení exekúcie.

5. V súvislosti s kritériami, ktoré ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich zbytočné prietahy posudzuje, sťažovateľka uviedla, že za zbytočné prietahy v namietanom konaní je zodpovedný výlučne krajský súd a nie sú spôsobené ani konaním sťažovateľky, ani skutkovou alebo právnou zložitnosťou prerokúvanej veci.

6. Na základe uvedenej sťažostnej argumentácie sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie vo veci samej rozhodol tak, že vysloví porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v namietanom konaní a krajskému súdu prikáže, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov. Sťažovateľka zároveň žiadala o priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 15 000 € a rovnako si uplatnila náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251.

9. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

10. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. O zjavnú neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ide vtedy, keď namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

12. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

13. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

III.

Posúdenie veci ústavným súdom

14. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že jednou zo základných pojmových náležitostí ústavných sťažností namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočností, že ústavná

sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

15. Ústavný súd telefonickým dopytom na krajskom súde zistil, že krajský súd o odvolaní rozhodol uznesením zo 17. apríla 2019 tak, že uznesenie okresného súdu o zastavení exekúcie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Keďže v čase podania ústavnej sťažnosti už bolo krajským súdom rozhodnuté a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie, krajský súd v čase podania ústavnej sťažnosti nemohol porušovať označené práva sťažovateľky.

16. Keďže v čase podania ústavnej sťažnosti nešlo o aktuálny a trvajúci zásah do základných práv sťažovateľky, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

17. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia označených základných práv a slobôd.

18. Pre úplnosť ústavný súd uzatvára, že predmetné rozhodnutie nezakladá prekážku res iudicata (právoplatne rozhodnutej veci). V prípade, ak by v právnej veci sťažovateľky v budúcnosti dochádzalo k zbytočným priet'ahom zo strany okresného súdu, resp. krajského súdu, sťažovateľka je oprávnená opätovne sa obrátiť na ústavný súd.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. septembra 2019